

1. İslam dininde aklın kendinden beklenen işlevleri görebilmesi için akl-ı selim olması gerekir. Selim akıl, insanın doğru karar vermesini sağlayan, herhangi bir olumsuzluktan veya ortamın kötülüğünden etkilenmeyen, yaratılıştaki temizliğini ve safiyetini koruyan akıldır. İnsanın hayır ile şerri ayırabilmesi ve hayrı tercih etmesi selim akılla olur. Bu kavramın Kur'an-ı Kerim'de ve hadislerde geçen fitrat kavramı ile ilişkisi vardır. Hz. Peygamber'in "Her çocuk fitrat üzere doğar..." (Müslim, Kader, 23) hadisi insanın temiz (selim) bir karakterde yaratıldığına işaret eder.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Fitrat kavramının akl-ı selim ile ilişkisi vardır.
- B) Akl-ı selim sayesinde insan doğru kararlar verebilir.
- C) İnsan hayırlı olanı akl-ı selim ile tercih eder.
- D) Akl-ı selim bazen yanlış yapılmasına sebep olabilir.
- E) Akl-ı selim yaratılıştaki saflığı temsil eder.

2. İslam dininde inanılması farz olan iman esaslarına, dinin temel kural ve hükümlerine İslam akaidi denir. İslam akaidinin temelinde iman vardır. İman kelime olarak güven duygusu içinde tasdik etmek, tereddüt ve şüphe etmeden, gönül huzuruyla bağlanmak anlamına gelir. İmanın zıddı inkârdır. İman eden kimseye mümin, inkâr eden kimseye de kâfir denir.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Mümin ile kafir arasındaki fark nedir?
- B) İslam akaidi neleri kapsar?
- C) İmanın zıddı olan kavram nedir?
- D) İmanın sözlük anlamı nedir?
- E) İman ile ihlas arasındaki ilişki nedir?

3. Peygamberler aracılığıyla gönderilen, akıl sahiplerini kendi istek ve hür iradeleriyle hayırlı olan şeylere sevk eden ilahî kurallar bütünü.

Bu tanım aşağıdaki kavramlardan hangisine aittir?

- A) Din
- B) Ahlak
- C) İlahiyat
- D) İbadet
- E) İslam

4. İman konusunda bilgi sahibi olmak iman etmek için yeterli olsaydı bu konuda bilgisi olan herkesin mümin olması beklenirdi. İnanç esasları konusunda bilgi sahibi olmasına rağmen iman etmeyenler de vardır. İman ile bilgiyi eşitleyerek birbirinin yerini tutacak şekilde düşünemeyiz. Çünkü iman bilgiyi aşan bir boyuta sahiptir. İmanda kabul ve teslimiyet, bilgide ise duyular aracılığıyla aklın bir sonuca varması söz konusudur. İçinde yaşadığımız evrenin ahengini duyularıyla gören ve bilgi sahibi olan insanın bu düzeni kuran bir yaratıcının varlığını kabul etmesi beklenir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Evrendeki düzeni gören herkes bir yaratıcının varlığını kabul etmektedir.
- B) Bilgi sahibi olmak mümin olmak için tek başına yeterli değildir.
- C) Bilgi, duyular vasıtasıyla elde edilen verilerin akıl tarafından değerlendirilmesiyle oluşur.
- D) Bilgi sahibi olmak iman etmeye yetseydi İslam üzerine çalışan herkesin iman etmesi gerekirdi.
- E) İmanın bilgiyi aşan, teslimiyet ve kabul etmeyi gerektiren bir yönü vardır.

5. İnsanı yaratan, bilgiyi ve bilgi vasıtalarını veren Allah'tır (c.c.). İnsanın en ayırıcı özelliği gözlem yapma ve düşünme yeteneğidir. Mülk suresi 23. ayette insanı yaratan ve sayısız nimet veren Yüce Allah'a karşı nankörlük yapılmaması istenmektedir. En büyük nankörlük duyu organlarını yaratılış amacına uygun olarak kullanmamak, Allah'ın (c.c.) ayetlerine gözlerini ve kulaklarını kapatmaktır. En güzel şükür ise nimeti verene, o nimetin cinsinden bir amelle teşekkür etmektir.

Aşağıdakilerden hangisi bir nimete kendi cinsinden bir amelle şükretmeye örnek değildir?

- A) Akıl nimetinin şükrü düşünmektir.
- B) Servet nimetinin şükrü infâktır.
- C) Vücut nimetinin şükrü oruçtur.
- D) Sağlık nimetinin şükrü dürüst olmaktır.
- E) Bilgi nimetinin şükrü öğretmektir.

6. Aşağıdakilerden hangisi İslam alimlerinin yaptıkları din tanımlarındaki ortak yönlerden biri değildir?

- A) Tek ve yüce varlık olan Allah'ın (c.c.) vahyini esas alır.
- B) Akıl sahibi insanların özgür iradeleriyle tercih edilir.
- C) Zamana ve mekâna göre özünde değişiklik yoktur.
- D) Esas ve ilkeleri bilimsel veriler ışığında belirlenir.
- E) İnsanları iyi ve hayırlı işler yapmaya yönlendirir.

7. İnsan kendisine verilen beş duyunun ve aklın gerektirdiği sorumlulukları bilmelidir. Gördüğü, işittiği ne varsa hesap gününde hepsi karşısına gelecektir. Çünkü kulak, göz ve kalp, bunların hepsi sorumludur. Hz. Peygamber bir hadisinde, hesap günü bir kulun Allah'ın huzuruna getirilerek; "Sana göz, kulak, mal ve evlat vermedik mi?..." şeklinde sorgulanacağını belirtir. Nimetler karşısında sorumluluklarını yerine getirmemiş o kimseye Allah "... Önceden sen beni ve bugünleri unuttuğun gibi bugün de ben seni unutacağım (seni azaba terk edeceğim)." (Tirmizî, Kıyamet, 6.) diyecektir.

Metinde bahsedilen kişi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kendisine verilen nimetlerin ona hatırlatılacağı
- B) Dünyada yapıp ettikleri hakkında sorgulanacağı
- C) Dünya hayatına dalıp Allah'ı (c.c.) ve ahireti unuttuğu
- D) Yüce Allah'ı ve ahireti unutan bu kişinin yaptıklarının karşılığını alacağı.
- E) Mal, mülk ve evlatların ona ahireti unutturduğu.

8. Aşağıdakilerden hangisi dinin özünü oluşturan unsurlardan değildir?

- A) Akıl
- B) Mutlak itaat duygusu
- C) Özgür irade
- D) Ahlak felsefesi
- E) Yüce varlık

9. İbadetler, imanın kalpte kök salmasını sağlar. Çünkü ibadetler, imanın yaşanmasına ve iç huzurun hissedilmesine vesile olur. Kur'an-ı Kerim'de birçok ayette iman ile salih amel birlikte zikredilmektedir. İman etmek insanı salih ameller işlemeye sevk eder, ibadetler de imanı kuvvetlendirir.

Parçaya göre aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) İman ile ibadetler arasında sıkı bir ilişki bulunmaktadır.
- B) Kişinin salih amelde bulunması ibadetlerden önce gelir.
- C) İman etmek salih amellerde bulunmayı gerektirir.
- D) İbadetler imanın kalpte yer etmesini sağlar.
- E) İbadetler iç huzurun hissedilmesine sebep olur.

10. Yüce Allah'ın buyruğu olan din, insanlara yön verir, onları iyi ve faydalı şeyler yapmaya yöneltir. Din; hayatı düzenleyen bir nizam, kanun ve ahlak bütünü olduğundan toplumsal işleyişin her alanını düzenleyerek huzuru sağlar. Dinin ortaya koyduğu ahlak çok güçlü ve etkilidir. Bu ahlakın etkili olmasının sebebi o dini benimseyen kişiyi içten kuşatıcı olmasıdır.

Parçaya göre aşağıdakilerden hangisi dinin insana/topluma kazandırdıkları arasında yer alır?

- A) Din öncelikle insanın iç dünyasına hitap eder.
- B) Toplumsal hayatın bazı alanları dinin buyruklarından bağımsızdır.
- C) Dinin insanlara önerdiği ahlakın etkisi toplumsal ilişkilere bağlıdır.
- D) Din, insanların davranışlarını olumlu yönde etkiler.
- E) Din toplumda güvenin kalıcı olmasını sağlar.

11. İnsanın temel özellikleriyle uyumlu din, fitrat dini olan İslam'dır. Kur'an-ı Kerim'de bu tabiliği ve saflığı ifade eden kavramlardan biri de ---- tir. ---- Allah'ın (c.c.) başlangıçtan itibaren insanlara bildirdiği, insanın tabiatına en uygun olan tevhid dinidir. Kur'an-ı Kerim'de bu sıfatla birlikte en çok adı geçen peygamber Hz. İbrahim'dir.

Parçada boş bırakılan yere aşağıdaki kavramlardan hangisi getirilmelidir?

- A) Naiflik
- B) Haniflik
- C) Kadimlik
- D) İstikamet
- E) Sahihlik

12. Bu kavram; Yüce Allah'ın tüm varlıkları kendi varlığını ve birliğini tanıyabilme gücü ve yeteneği ile yaratması anlamına gelir. İnsanın yaratılışında bulunan ve hayatı anlamlandırma çabalarına yön veren, çalışmakla elde edilemeyen ve inanmayı da içeren, insanın doğuştan getirdiği yetenektir.

Parçada bahsedilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İman
- B) Takva
- C) İlim
- D) İstikamet
- E) Fitrat

13. Kişinin ibadetle mükellef olması, ibadete güç yetirebilmesine bağlıdır. İslam hiç kimseyi gücünün yetmediği ibadetlerle sorumlu tutmamıştır. İslam'a göre akıl ve irade ibadetle mükellef olmanın şartlarıdır. Kişinin, akletme ve irade kabiliyetinin bulunmadığı uyku, baygınlık, delilik gibi durumlarda ibadet mükellefiyeti yoktur.

Bu parçaya göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Herkes ibadetleri yerine getirme konusunda mükelleftir.
- B) İslam, insanı gücünün yettiği ibadetlerden sorumlu tutmuştur.
- C) Akıl ve irade ibadetlerden sorumlu olmanın şartlarındandır.
- D) Akıl sağlığı yerinde olmayanlar ibadetlerden sorumlu değildir.
- E) Baygınlık durumunda ibadet sorumluluğu yoktur.

14.

Farz	Dinin mükelleften yapılmasını kesin ve bağlayıcı şekilde istediği iş ve davranışlar.
Vacip	Yapılması farz seviyesinde olmayan fakat sünnetten daha kuvvetli olan dinî hükümler.
Sünnet	Hz. Peygamber'in farz ve vacip dışında yaptığı veya yapılmasını tavsiye ettiği davranışlar.
Mendup	Dinen yapılması kesin ve bağlayıcı olmaksızın istenen ve terk edilmesi kınanmayan işler.
Mübah	Mükellefin yapıp yapmamakta serbest bırakıldığı fiiller.

Verilen tablo ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farz, yapılmasının gerekli olması bakımından diğerlerinden daha önceliklidir.
- B) Mübahın yapılıp yapılmaması konusunda herhangi bir zorunluluk yoktur.
- C) Hz. Peygamber yapılmasını tavsiye ettiği için sünnet mutlaka yerine getirilmelidir.
- D) Vacip farz kadar kesin değildir ancak yerine getirilmesi açısından sünnetten öndedir.
- E) Mendup yapılması istenen işlerdir.

15. Aşağıdakilerden hangisi İslam inanç esaslarının özelliklerinden biri değildir?

- A) İslam inanç esaslarının benimsenmesinde hür irade ve tercih gerekir.
- B) İslam inanç esasları insan ürünü ve dogmatik değil, vahiy kaynaklıdır.
- C) İslam inanç esasları zamanın ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlenebilir.
- D) Dengeyi esas alan İslam, korku ve ümit arasında bir hayatı tavsiye eder.
- E) Fıtrata uygun olduğu için İslam inanç esaslarını akıl kolayca kabul edebilir.

16. Sünnet, Kur'an-ı Kerim'le birlikte dinimizin temel kaynaklarından. Kur'an-ı Kerim'in doğru anlaşılabilmesinde sünnetin vazgeçilmez bir önemi vardır. Namaz, oruç, hac, zekât ve kurban gibi ibadetlerin nasıl yapılacağını Hz. Peygamber bizzat uygulayarak ashabına öğretmiştir. Bu uygulamalar, nesilden nesile aktararak bize kadar ulaşmıştır.

Parçadan sünnet ile ilgili çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sünnet Peygamberimizin ashabına öğrettiği şeylerden oluşur.
- B) İbadetlerin nasıl yapılacağı sünnetten çıkarılmaktadır.
- C) Sünnet, Kur'anı doğru anlayıp ibadetleri yapabilmemiz için önemli bir kaynaktır.
- D) Peygamberimiz Kur'an-ı Kerimi bizim için açıklamıştır.
- E) Sünnet Peygamberimizin uygulamalarını içerir.

17. "...Allah'a korkuyla ve ümitle dua edin.

Muhakkak ki iyilik edenlere Allah'ın rahmeti çok yakındır." (A'râf suresi, 56. ayet.) Yukarıdaki ayete göre;

I. Çok günah işleyen kimselere Allah (c.c.) merhamet etmez.

II. Kula düşen korku ve ümit arasında itidalli bir hayat yaşamaktır.

III. Kul, Allah (c.c.) affeder düşüncesiyle sorumluluklarını aksatmamalıdır.

İfadelerinden hangisi/hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I – III
- E) II – III

18. İlk peygamber Hz. Âdem'den (a.s.) itibaren bütün peygamberler, insanları başta Allah'ın birliği olmak üzere aynı iman esaslarına davet etmişlerdir.

Bu gerçek Kur'an-ı Kerim'de şöyle vurgulanmıştır:

"Senden önce gönderdiğimiz bütün

peygamberlere, 'Şüphesiz, benden başka hiçbir ilah yoktur. Öyleyse bana ibadet edin.' diye vahyetmişizdir." (Enbiyâ suresi, 25. ayet.)

Parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Allah (c.c.), insanların kulluk edecekleri tek ilâhtır.

B) Tüm peygamberler Allah'ın (c.c.) birliğini bildirmiştir.

C) Hz. Muhammed (s.a.v.) Allah'ın (c.c.) kulu ve elçisidir.

D) Bütün peygamberler aynı iman esaslarını tebliğ etmiştir.

E) İnanılacak iman esaslarını Hz. Âdem (a.s.) tespit etmiştir.

19. Allah (c.c.) canlı ve cansız olarak çok sayıda ve farklı türde varlık yaratmıştır. Bunların hepsine belli bir ölçü ve düzen verilmiş, her biri ayrı ayrı hikmetlerle donatılmıştır. İnsana akıl ve irade verilmiştir. Din duygusu insanda doğuştan mevcuttur. Ancak bu duygu ile insanın dünyadaki varlık sebebini ve görevlerini, Allah'ın (c.c.) emir ve yasaklarını bilmesi mümkün olmazdı. Bundan dolayı Allah (c.c.) peygamberler göndererek vahyini insanlara ulaştırmıştır.

Parçaya göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) İslam'ın inanç esasları dogmatik değildir.
- B) İnanç esasları hür iradeyle benimsenmelidir.
- C) Akıl, inanç esaslarını kolayca kabul edebilir.
- D) İnsan, inanç esaslarını fıtraten bilir ve uygular.
- E) İslam'ın inanç esasları insan fıtratına uygundur.

20. Yüce Allah insana akıl ve irade bahşetmiştir. İnsan akıllı ile Allah'a (c.c.) iman ederek O'na yakın olur. Bu durum şu ayette açıkça belirtilmiştir: "Allah, iman edenlerin dostudur. Onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır. İnkâr edenlerin velileri ise sahte tanrılardır; onları aydınlıktan çıkarıp karanlıklara sokarlar. İşte bunlar cehennemliklerdir ve orada ebedi kalırlar." (Bakara suresi, 257. ayet.)

Parçaya göre aşağıdakilerden hangisi

söylenemez?

- A) İnsanlar, akıllı sayesinde inanç esaslarını kabul ederler.
- B) Sahte tanrılar, insanın aklını ve iradesini etkileyebilirler.
- C) İnsanlar iman sayesinde ahirette ebedî kurtuluşa ulaşabilir.
- D) Allah'ın (c.c.) insana olan en büyük ikramlarından biri de akıldır.
- E) İmanın benimsenmesinde kişilerin iradeleri ve tercihleri gerekir.

21. İman edenler hidayete ermiş ve ebedî mutluluğu kazanmış olurlar. İmanın insanın lehine, inkârın ise onun aleyhine olacağı şu ayette belirtilmiştir: De ki: "Ey insanlar! İşte size Rabbinizden gerçek gelmiştir. Artık kim doğru yolu tutarsa kendi lehine bu yolu seçmiş, kim de saparsa kendi aleyhine sapmış olur. Ben sizin adınıza hareket edecek değilim." (Yûnus suresi, 108. ayet.) Kulluk görevini layıkıyla yerine getirebilmek ve neticede Allah'ın (c.c.) rızasını ve cenneti kazanabilmek için insanın iman yolunu seçmesi gerekir.

Aşağıdaki başlıklardan hangisi parçanın ana fikrini yansıtmaktadır?

- A) İnkâr
- B) İman
- C) İrade
- D) Hidayet
- E) Cennet

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D	E	A	A	D	D	E	D	B	D
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	E	A	C	C	C	E	E	D	B